

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/389/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412204276
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5412204276.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807598, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5C/82/2012-58 zo dňa 13.5.2013 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol (v celom rozsahu) návrh navrhovateľa. Vychádzal z toho, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané naplnenie ani jedného zo zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Súdená vec sa dotýka štyroch exekučných konaní, v ktorých - podľa tvrdení navrhovateľa - malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, (ne)rozhodnutiu exekučného súdu o návrhu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vo veci Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 4Er/493/2010, o nárokoch navrhovateľa vo vzťahu ku ktorej bolo pôvodne vedené konanie pod sp. zn. 5C/82/2012, bol návrh na vydanie poverenia doručený exekučnému súdu 5.8.2010. O tejto žiadosti rozhodol až po vykonaní nevyhnutných úkonov (súvisiacich s osobitosťami spotrebiteľských vecí, ktoré vyžadujú činnosť exekučného súdu z úradnej povinnosti), ktoré v konečnom dôsledku viedli k (právoplatnému - dňom 16.3.2011) zamietnutiu žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vo veci Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8Er/356/2010, o nárokoch navrhovateľa vo vzťahu ku ktorej bolo pôvodne vedené konanie pod sp. zn. 5C/84/2012, bol návrh na vydanie poverenia doručený exekučnému súdu 9.12.2010. Rovnako v tejto veci exekučný súd z úradnej povinnosti posudzoval nevyhnutné širšie súvislosti a dňa 23.2.2011 (právoplatným 24.3.2011) zamietol žiadosť o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vo veci Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 4Er/884/2010, o nárokoch navrhovateľa vo vzťahu ku ktorej bolo pôvodne vedené konanie pod sp. zn. 4C/107/2012, bol návrh na vydanie poverenia doručený exekučnému súdu 25.11.2010. Taktiež v danej veci exekučný súd ex offo skúmal širšie súvislosti a dňa 31.12.2010 (právoplatným 21.1.2011) zamietol žiadosť o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Napokon vo veci Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 4Er/301/2011, o nárokoch navrhovateľa vo vzťahu ku ktorej bolo pôvodne vedené konanie pod sp. zn. 4C/109/2012, bol návrh na vydanie poverenia doručený exekučnému súdu 7.9.2011. Taktiež v tejto veci exekučný súd ex offo vykonal posúdenie širších súvislostí a dňa 9.11.2011 (právoplatným 12.12.2011) zamietol žiadosť o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Zodpovedá síce stavu dotknutých konaní, že exekučný súd o žiadosti na vydanie poverenia rozhodol v časovom úseku dlhšom než 15 dní, ale predmetné obdobia rozhodne nebolo poznačené nečinnosťou súdu. Naopak, exekučný súd vykonal nevyhnutné šetrenia a následné posúdenia okolností vyplývajúcich zo špecifického charakteru tzv. spotrebiteľských vecí, ktoré súvislosti okresný súd veľmi podrobne skutkovo i právne vymedzil. Navrhovateľ pritom do ním tvrdenej nečinnosti exekučného súdu započítaval aj obdobia, po ktoré bezdôvodne súdny exekútor nepredložil žiadosti o vydanie poverenia exekučnému súdu. Navyše v čase rozhodovania o žiadosti vo veci 4Er/301/2011 už nebol viazaný dotknutou 15-dňovou lehotou. Okresný súd zdôraznil, že ani prípadné samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní (I.ÚS 16/02). Zároveň navrhovateľ nepreukázal, že by ohľadne dotknutých konaní bola konštatovaná existencia prietahov, či už podľa zákona č. 757/2004 Z.z. alebo v konaní pred Ústavným súdom SR. Okresný súd dodal, že nebol preukázaný ani vznik škody (navrhovateľ nepredložil v tomto smere žiadne dôkazy) a ani príčinnú súvislosť.

Samostatným výrokom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania. Uviedol, že navrhovateľ podanie ústavnej sťažnosti nijako nepreukázal. Z fotokópie sťažnosti totiž nevyplýva, že skutočne bola na ústavný súd podaná. Je pritom na účastníkovi, ktorý podá určitý procesný návrh, aby svoje súvisiace tvrdenia aj hodnoverne preukázal. Odhliadnuc od uvedeného, okresný súd poukázal na záväzný právny názor nadriadeného súdu, ktorý rozhodol o nevlúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodnutia súdnej veci. Nestotožnil sa pritom s názorom navrhovateľa, že prebieha (čo i len hypoteticky) konanie, v ktorom sa rieši otázka majúca význam pre meritórne rozhodnutie, keďže ide o otázku procesného charakteru, ktorá nemá priamy dopad na posúdenie nároku navrhovateľa. Nejde o prejudiciálnu otázku v zmysle determinácie určitej právnej otázky inou právnou otázkou, od ktorej vyriešenia je priamo závislý výrok v spore. Napokon, je v právomoci ústavného súdu rozhodnúť o odložení vykonateľnosti dotknutého uznesenia Krajského súdu v Žiline.

Celkový postup navrhovateľa ohľadne žiadosti o zrušenie/odročenie pojednávania, na ktorému bolo predvolanie doručené takmer mesiac pred určeným termínom pojednávania, pričom predmetný procesný návrh predložil len krátko pred jeho konaním, označil za vyslovene účelový. Okresný súd zdôraznil potrebu (meritórne) konať v záujme toho, aby medzi účastníkmi bol čo najskôr odstránený stav právnej neistoty a nevyskytovali sa prietahy v dôsledku účelového postupu jednej zo sporových strán.

O trovách konania okresný súd rozhodol tak, že v spore úspešnému (§ 142 ods. 1 O.s.p.) odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko žiadne konkrétne trovy nevyčísliť a z obsahu spisu ani je zrejmé, že by mu nejaké trovy vznikli.

Proti tomuto rozsudku (osobitne aj voči uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania) v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na opätovné prejednanie. Namietal, že okresný súd nesprávne prejednal vec v jeho neprítomnosti, nakoľko predložil riadne zdôvodnenú žiadosť o zrušenie pojednávania. Pokiaľ konajúci súd ignoroval predmetnú žiadosť, odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom. V tejto spojitosti nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam a prednesom odporcu, k vykonaným dôkazom a ani sám nemohol navrhnúť dôkazy na podporu jeho tvrdení, preto došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti. Tvrdil, že pokiaľ okresný súd dospel k záveru, že existuje okolnosť brániaca vydať pre navrhovateľa pozitívne rozhodnutie, musel (vo všeobecnosti) o tom informovať účastníkov a umožniť im reagovať. Upozornil, že pôvod listinných dôkazov nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

Navrhovateľ (opakovane) tvrdil, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Dotknuté rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v obdobných veciach a tiež so súvisiacou judikatúrou Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva.

Odvolaateľ spochybňoval správnosť záverov, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil povinný. Ak by totiž došlo k rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora. Navrhovateľ hodlal predložiť dôkazy o výške majetkovej škody prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Navyše, množstvo dôkazov malo vzniknúť až po podaní návrhu, nakoľko aj v tomto období škoda ďalej narastá. Okresný súd však podľa odvolateľa dokazovanie neprípustne skrátil a nepoučil ho podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Rozhodnutie prvostupňového súdu považoval navrhovateľ za vnútorne rozporné, na jednej strane bolo zistené, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom pre túto nečinnosť neexistoval žiadny objektívne udržateľný dôvod, na strane druhej však porušenie práva nebolo (bez vysvetlenia) konštatované. Namiesto toho okresný súd analyzuje okolnosti, ktoré s vecou vôbec nesúvisia a napriek jedinečnosti prejednávanej veci, odôvodnil negatívne rozhodnutie úplne rovnakými dôvodmi, ako v iných rozhodnutiach, v ktorých vystupuje navrhovateľ a odporca. Podľa odvolateľa nemožno akceptovať, že prvostupňový súd vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom.

V súvislosti so zamietnutím návrhu na prerušenie konania odvolaateľ namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Nesúhlasil so záverom, že návrh na prerušenie konania nepodporil žiadnymi listinami, nakoľko k elektronickému podaniu pripojil prílohu obsahujúcu dotknutú ústavnú sťažnosť. S poukazom na závery Krajského súdu v Trnave (podporne Krajských súdov v Nitre a v Prešove) o vylúčení všetkých sudcov okresného súdu, ktorého nesprávny postup sa vo veci samej namieta, zdôraznil koncepciu a význam práva na nestranný súd. Okolnosť, že Krajský súd v Žiline nevzhladol dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a tiež objektívne v očiach verejnosti nemožno takéhoto sudcu považovať za nestranného. Následne (tvrdený) postup, kedy o veci účastníka konania nerozhodol zákonný sudca, označil za ústavne neakceptovateľný.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný. Svojim postupom - bezdôvodnou neúčastťou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť. V tejto súvislosti sú potom ďalšie jeho námietky dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezvýznamné.

Termín pojednávania v súdnej veci (na deň 13.5.2013) prvostupňový súd určil 8.4.2013 a právnenému zástupcovi navrhovateľa bolo predvolanie doručené dňa 17.4.2013. Až 10.5.2013 (v piatok o 17.30, t.j. po úradných hodinách), reálne teda v pondelok 13.5.2013 - doslova iba „pár hodín“ pred pojednávaním (o 12.15. hod.) - bol konajúcemu súdu doručený elektronickým podaním návrh navrhovateľa „na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“.

Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý. Ustanovenie § 101 ods. 2 v spojení s § 119 O.s.p. umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať i v neprítomnosti účastníkov. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň tým nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Novelizované ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup nevyužil, čo však nepredstavuje vadu (§ 212 ods. 3 O.s.p.), ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Uvedené totiž bolo dôsledkom objektívnych dôvodov vyvolaných značne účelovým správaním (osobitne s poukazom na vyššie konštatované časové súvislosti) samotného navrhovateľa.

Krajský súd zdôrazňuje, že písomné vyjadrenie odporcu vo veci samej bolo navrhovateľovi doručené spoločne s predvolaním na termín pojednávania. Neobstojí preto námietka odvolateľa, že nemal možnosť oboznámiť sa s vyjadrením protistrany. Rovnako je len účelovým tvrdenie odvolateľa, že nebol poučený podľa § 120 ods.4 O.s.p; taktiež predmetné poučenie bolo súčasťou predvolania na pojednávanie na deň 13.5.2013.

Neopodstatnenými sú tiež jeho tvrdenia, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je poznateľné, či išlo o listinné dôkazy založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané oboznámením podstatného obsahu exekučného spisov sp. zn. 4Er/493/2010, 8Er/356/2010, 4Er/844/2010 a 4Er/301/2011, ktoré dôkazy výslovne požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodíť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (str. 10, 11 odôvodnenia).

Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci.

V nadväznosti na uplatňované „vecné“ odvolacie námietky je potrebné zo strany odvolacieho súdu poukázať na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie jeho odvolania, osobitne v spojitosti s viazanosťou odvolacieho súdu konkrétnymi odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Je pritom zjavné, že (nepochybné aj z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na rôzne súdy) hmotnoprávne odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie.

V odvolaní navrhovateľa niet jedinej zmienky (tobôž protiargumentácie) o zásadných záveroch prvostupňového súdu vylučujúcich dôvodnosť podaného návrhu. Náležitým (v súlade aj so závermi Ústavného súdu SR) je tiež konštatovanie okresného súdu, že nie každé nedodržanie zákonom stanovenej lehoty automaticky znamená prieťahy v konaní. Okresný súd pritom podrobne posúdil konkrétnu činnosť exekučného súdu, vrátane osobitného dôrazu na náročnosť rozhodovania v spotrebiteľských veciach, v ktorých (aj) komunitárne právo kladie zvýšené nároky na exekučný súd. Taktiež vo vzťahu k tomuto vecnému záveru odvolateľ rezignoval na akúkoľvek protiargumentáciu.

Vo svetle konštatovaných skutočností sa javí maximálne nenáležité tvrdenie navrhovateľa o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia. Odvolateľ sa pritom obmedzil len na všeobecné konštatovania, ktoré sú iba opakovaním žalobného návrhu bez konkrétnej reakcie na nosné dôvody (chronológia a zmysel úkonov v exekučnej veci založenej na rozhodcovskom rozsudku ako exekučnom titule z pohľadu potreby aplikácie spotrebiteľskej ochrany), na ktorých okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie. V protiklade s uvedeným, odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu ako celok spĺňa všetky parametre zákonného odôvodnenia. Napadnutý rozsudok vyčerpávajúcym spôsobom zodpovedal relevantné otázky súvisiace s uplatneným nárokom navrhovateľa.

Rovnako sa okresný súd sa v dostatočnom rozsahu zaoberal právno-teoretickým vymedzením inštitútu prerušenia konania a jeho pojmových znakov, nadväzne s ohľadom na konkrétne okolnosti súdeného prípadu predložil jasné a zrozumiteľné argumenty, prečo nevidí priestor pre prerušenie konania. Účinne sa taktiež vypořiadal s argumentáciou navrhovateľa a uviedol viacero dôvodov, ktoré súhrnne viedli k zamietnutiu jeho procesného návrhu.

Krajský súd zdôrazňuje, že odlišné (subjektívne) hodnotenie vlastných argumentov navrhovateľom, resp. jeho neakceptovanie záverov okresného súdu nezakladá nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a nie je ani porušením práva na súdnu ochranu. Súčasťou tohto základného práva totiž nie je právo na procesný úspech. Inými slovami, nie je porušením práva na spravodlivý proces, ak súd nevyhoví procesnému alebo meritórnemu návrhu účastníka, či neodôvodní rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľa. Na základe uvedeného je potrebné odmietnuť námietku nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia (i) v tejto časti.

Čo sa týka samotnej vecnej správnosti čiastkových záverov prvostupňového rozhodnutia, odvolací súd sa s nimi stotožňuje a v konkrétnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonný sudca (správne) postupoval v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jeho nevyhlúčení. Odvolateľ v návrhu na prerušenie konania ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jeho vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je odvolací súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok vo veci samej a vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.